

1)Devlet Yönetimi:

A)Merkez Teşkilatı:

a)Osmanlı Devleti'nin diğer adları:

- Gaziler, Devlet-i, Devlet-i Aliyye Osmaniye, Ottoman, Atman, Osmanoğulları.

b)Devleti oluşturan etmenler:

- Halk, Teşkilat, Ülke, Hakimiyet.

c)Klasik dönemde örnek alınan devletler:

- Orta Asya Türk gelenekleri, Şeriat, Fethedilen yerler

- Türkiye selçuluklar ve ilhanlılar'ı örnek aldı.

d)Osmanlı'nın yönetim hedefleri:

1) Devlet-i ebed nivddet: Sonsuza kadar yaşama

2) Nizamı alem: Dünya düzeni

3) Kanuni Kadim: Devlet toplum, Devlet – fert ilişkileri düzenleyen kanunlar.

e)Hükümdar,Sembol, Ünvan, Son(Kendine verilen ünvan):

Sembol	Ünvan	Son
her şey var "ok" yok	Bey, Gazi, Sultan Han, Hüdaven digar, Padişan, Rum, Emir	(Sahibul Ucat) (Usların Hükümeti) (Merzuni Afak) (Uçak Sekçai) (Gazi oğlu Gazi) (Orhan) (Achlivanı Zaman) (Zamanın Hakimi)

f) Hükümdarın Görev ve Yetkileri:

- 1) Oğlunun başında sefere çıkarlar. (1.Selim'e Kadar)
- 2) Divan-ı Hümayuna başkanlık. (FSM Kadar)
- 3) Emir verir. (Ferman)
- 4) Kanun Çıkarır. (Kanunname)
- 5) Yasak verir. (Yasakname)
- 6) Bir kişiyi himayesi altına alır. (Amanname)
- 7) Bir devivşirme çocuğu öldürebilir.(Kullukhakki)
- 8) Mermurun malına el koyar.(Müsadere) I) FSM ilk müsadereyi Halil Paşa'ya yaptı II) II.Mahmut kaldırdı, III) Kasap olarak çalışılar
- 9) Konu hakkında görüş belirtir. (Hakkihümayun)
- 10) Göreve atar, görevden alır.(Beratname)

g) Osmanlı'da Veraset:

1) Osman Bey: Ülke hükümdar ve ailesinin

2) I.Murat: Ülke hükümdar ve oğullarının

3) FSM: Ülke padişahındır. (Kanunname-i Ali Osman) (Sancak geldi,Kardeş katli geldi)

4) I.Murat: Ülke en büyük ve en akıllıdır. (Ekber, erşet) (Sancak kalktı) (Sancaksız ilk Ahmet,son ise III. Mehmet) III. Mehmet Kaldırdı

h)Şehzade eğitimi:

- Şehzade atandığı zaman "Çelebi Sultan" ünvanını alır.
- Kütahya, Manisa (Darülmülk), Konya, Trabzon, Kege, Çankırı, Isparta, Bolu, Amasya(Tahtgahı kadim), Antalya, Balıkesir, Menteşe, Kastamonu.
- Sancak kalkınca, şimşirlik - kafes eğitimi geldi

i) Osmanlı'nın başkentleri:

- Söğüt, Karahisar, Bilecik Osman / Bursa, İznik, Yenişehir Orhan / Edirne I.Murat / İstanbul FSM
- İstanbul'un diğer isimleri: Asitane, Payitaht, Dersaadet, Aslambal, İstanbul, Karbaştın

i) Saraylar:

- Bey sarayı, Edirne Sarayı, Galata sarayı, İbrahim Paşa Sarayı, Topkapı Sarayı,

FSM Yaptı, Dolmabahçe Sarayı, Beyler Beyi Sarayı, Yıldız İshak Paşa Sarayı, Sarayı(Cumhurbaşkanı günümüzde burada kalabilir, Çırağın Sarayı.

j) Topkapı Sarayı ve Bölümleri:

Birun (dış kısım)	Enderun (iç)	Harem (kız)
<ul style="list-style-type: none">- Devlet buradan yönetilir.- Devlet toplantıları, Babüssade kapısı'nda yapılır.- Elçi kabul edilir.- Protokol düzenlenir.- Culüs Farenı yapılır.	<ul style="list-style-type: none">- I.Murat, Edirne, kuruluş.- Devşirme okuludur.- Amaç Devlet memuru yetiştirmek.- II.Murat zamanında yerine mektebi maçlıfi Adliye kuruldu.- II.Meşkutiyele kadar devam	<ul style="list-style-type: none">- Yasak dokunulmaz demek.- devşirme kız çocukları.- Harem ağçası sorumlu.- Erkek çocuk doğurana Haseki denir.- İlk haseki Orhan'ın eşi Nilufer Hatundur.

Devşirme: Turnacı Başı fethedilen gayrimüslüm yerlere giderek annesinin rızasıyla ile çocukları enderun mektebine alır. Bu çocuklar nişancının halkı sayam yaparak kayıt altına aldığı Tahrir defterinden bulur. Çocuklar 8-10 yaş olmalı, işçi olmamalı, İstanbul'u görmüş olmamalı. Seçilen çocuklar Müslüman aileden eğitim görünce enderuna getirilmiş. Burada ya kalem ya silah tutar. Silah tutanlar Acemi ocağına gider.

k) Divanühümayun:(2.Mahmut kaldırdı yerini "heyet-i vükela" geldi)

A)Özellikleri:

- Kararlar mühimme defterine kaydedilir, hale devam.
- Son söz padişahın, alınan karara hüküm denir.
- Alınan kararları yazıya geçiren "Tahvil, Rüus, Ahmedi, Beylikçi kalemleri"
- Orhan Kula, 2. Mahmut'u bitirdi.
- 6 gayrimüslim veya mülüman başvurabilir. Halk direk başvurabilir.
- Divan-ı mezalim benzer
- İzlenen pencereye Kasr-ı Adil denir.

L) Diğer Divan Çeşitleri:

1)Ayak Divanı:Hükümdar hariç herkes gokta? olağanüstü divan.

2)Galebe:Elçi ve yalancılar için toplanan divan.

3)İkinci:Zendrozom önderliğinde devlet işleri görüşülür. Eğer normal divan tamamlanmazsa.

4)Sefer:Sefer sonrası toplanılır.

5)Cuma:Hukuki davalarla ilgili kazaskerin baktığı divan.

6)Çarşamba:Sodrazam istanbul meseleleri görüşür.

M) Divan Üyeleri:

1)Padişah:Sodrazam Fatih'e kadar görev aldı, doğal üyesi, son kararı verir.

2)Sadrazam(vezirin azam):Sefere çıktıklarında Serdar-ı ekrem olur, buyruldu emirleri verir. Padişah'ın mutlak vekili, mühür taşır, sefere çıkınca yerine sadaret kethüdası veya kaymakamı atar. İlk vezir Sandarlı Halil Paşa.(müsadere ilk yiyen)

3)Vezirler(kubbealti):görev Toprak büyüdükçe sayılar artar.

- İlk vezir Alaaddin paşa.

4)Defterdar:Maliye bakanı, **2 tane** rumeli ve anadolu var, üstün rumelidir çünkü yön hep batıya olduğu için ilk kurulmuştur. Bütçe yapar, Devletin alacaklarını tahsil eder. İlk I.Murat.

5)Kazasker:Kadın ve müderris atar, Meb bakanı ve Adalet bakanıdır. Şartı, Doğuştan müslüman olmalı, Medresede eğitim görmüş olması (**2 tane**dir).Meclisi Maarifi Umumiye Nezareti (MEB Bakanı) ve Nezareti Deavi (Adalet Bakanı) diye 2'ye ayrılacak. (II.Mahmut)

6)Nişancı:İlk FSM, Kanuni Ali osman yüzünden, Örfi hukuktan sorumludur, tahrir defteri tutar. Toprak dağıtımından sorumlu(timar), tapu ve kadastro yapar, tuğra çeker. (tahrir = fethedilen yerin sosyal ekonomik yapısı)

7)Reisülküttap:İlk Mehmet Rami, nişancılıktan ayrılmıştır. 17 yy'dan itibaren dış ilişkilerden sorumludur. Divanı hümayun'un toplantı gündemini belirler.

8)Kaptanı Derya:İlk KSS, Barbaros Hayrettin Paşadivan üyesidir. Kara mürsel paşa ise divana üye olmayan kaptanı derya.

9)Yeniçeri Ağası: Rutbesi vezir ile katılır. İstanbul'un güvenliğinden sorumlu.

10)Şeyhülislam: İlk Molla Fenari, divanın sonradan üyesi oldu. Divanda alınan kararkara karşı itfa veya fetva verir. Protokolde sadrazam ile eşittir.

(7-8-9-10 divanın doğal olmayan üyeleridir)

B)Taşra Teşkilatı:

a)1840'a Vilayet Nizanamesi:

1)Eyalet: Beylerbeyi yönetir, hukuk= kadı, güvenlik= Subaşı

2)sancak: Sancak Beyi yönetir, hukuk= kadı, güvenlik= Subaşı

3)koca: Kadı yönetir, hukuk= kadı, güvenlik= Subaşı

4)Köy: Köy kethüdası yönetir, hukuk= kadı??, güvenlik= Subaşı

b)1871 vilayet Nizanamesi:

1)Eyalet: Vali

2)Liva: (sancak)= mutasarrıf kaymakam)

3)Kaza: Kaza müdürü

4)Nahiye: Nahiye müdürü

5)Köy: Muhtar

c)Eyaletler:

a)Ayrıcalıklı(intiyazlı)eyaletler:

1)Hicaz: Asker vergi vermez (Emir)

2)Kırım: Vergi vermez, asker gönderir (Girayı Han)

3)Bağdaş: (voyvoda), kendileri yönetici seçer

4)Eflak: (voyvoda), kendileri yönetici seçer

5)Erdel: (voyvoda), kendileri yönetici seçer

- Memleketeyn= Eflak ve Bogdan

b)Yurtluk ve Ocaklık:

- Doğu ve Güneydoğu'da aşiretlerin yoğun yaşadığı eyaletlerdir. Devlet aşiret desteğini kaybetmek istemediğinden bu bölgelerde aşiretlere ayrıcalık vermiştir.(içişlerde serbestlik, aşiret liderinin hakları)

1)Dersim(tunceli),

2)Çölemerik(Hakkari)

c)Saliyanesiz(Tımarlı):

- Devlet memura direkt maaşları vermez, toprak verilir. Tımar sistemi ile, Merkeze yakın eyaletlerdir. Verimli topraklı yerlere yapılır (Rumeli ve Anadolu). Trabzon, Budin, Bosna, Konya, Sivas, Tamaşvar, Şam.

d)Saliyaneli(Tımarlı):

- Devlet memura direkt maaş verilmez, toprak verilir. Mültezim tarafından iltizam toplanır. Merkeze uzak eyaletlerdir. Toprak verimsiz. Mısır, Fas, Trablusgarp, Cezayir, Musul, Vahsa , Yemen, Tunus.

iltizam:

İhaliye girilem muaccele, Mültezim'e ömür boyu verirlerse = Malikane (sanayi inkılabında buharlı yani kullanınca gidiş mesafesi kısaldı ve iltizam kalktı yerine muassıl adlı vergi memurları, hasil(vergi) topladı)